

Zara Göransson Tosic
Förvaltningschef

Trelleborgs kommun,
Arbetsmarknadsförvaltningen

Motion från Sverigedemokraterna om att införa Staffanstorpsmodellen i Trelleborg

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta att lämna motionen utan bifall.

Sammanfattning

- 2016 trädde lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning i kraft (även kallad Bosättningslagen). Denna lagstiftning innebär att kommuner är skyldiga att bosätta nyanlända med uppehållstillstånd som anvisas till kommunen från Migrationsverket.
- Husvagnar är en kostsam lösning och enligt Staffanstorps kommun har kostnaden under ett år uppgått till 1 755 412 kronor för uppställning, drift och underhåll av åtta husvagnar.
- Staffanstorp erbjuder inget aktivt stöd i bostadssökande vilket innebär att de nyanlända bott i husvagn i snitt i 103 dagar. Staffanstorps resultat vad gäller avslut till egen försörjning efter avslutad etablering var 2017 33 % jämfört med 52% Trelleborg (Kolada). För 2018 låg Trelleborgs resultat på 60%. Ett proaktivt arbete med etablering av de nyanlända leder till minskade kostnader i form av försörjningsstöd men också på sikt andra kostnader som ett utanförskap drar med sig.

Ärendebeskrivning

2017-10-17 inkom Helmuth Petersén med en motion i vilken han föreslår att Staffanstorpsmodellen införs i Trelleborg. Staffanstorpsmodellen innebär att man köper in husvagnar som man därefter hyr ut till nyanlända som anvisats till kommunen. Bakgrunden till motionen är enligt Helmuth Petersén att det finns brist på bostäder och att resurserna inte är oändliga i Sverige och i Trelleborg samt att det sänder ut en viktig signal till nyanlända att Trelleborgs kommun inte delar ut lägenheter och hus till de nyanlända.

Lagstiftning

Våren 2016 trädde lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning i kraft (även kallad Bosättningslagen). Denna lagstiftning innebär att kommuner är skyldiga att bosätta nyanlända med uppehållstillstånd som anvisas till kommunen från Migrationsverket. Från anvisning har kommunen två månader på sig att bosätta de som anvisats till kommunen. De anvisade kommer, inom två månader från anvisning, till kommunen oavsett om det finns något ordnat boende eller inte och är därefter kommunens ansvar. För 2019 är kommunalet 66 personer.

Det är inte olagligt att bosätta nyanlända i husvagnar eftersom det i Bosättningslagen inte finns tydligt definierat vad ett ordnat boende innebär.

Ekonomiska konsekvenser av Staffanstorpsmodellen

Arbetsmarknadsförvaltningen har varit i kontakt med en ekonomifunktion i Staffanstorps kommun i syfte att ta fram ett kostnadsunderlag för dessa lösningar. Staffanstorps kommun har totalt åtta husvagnar uppställda som endast erbjuds till nyanlända ensamstående män. Husvagnarna var tänkta som tillfälliga boenden men då kommunen inte erbjuder aktivt stöd i bostadssökande har lösningen blivit permanent. I genomsnitt har de nyanlända bott i husvagnar i 103 dagar.

Under perioden september 2017 – augusti 2018 har kostnaderna för uppställning, drift och underhåll av dessa åtta husvagnar uppgått till totalt 1 755 412 kr enligt Staffanstorps kommun, vilket motsvarar en kostnad på 18 286 kr per månad och hushåll. I gengäld har kommunen tagit ut en hyra på 1 800 kr per husvagn och månad. Således blir nettokostnaden 16 486 kr per husvagn och månad.

Per 2019-03-01 bor det i Trelleborg 20 nyanlända ensamstående. Om dessa skulle placeras i husvagnar enligt motsvarande belopp så skulle Trelleborgs kommuns nettokostnad uppgå till 330 tkr per månad, vilket ger en årlig merkostnad på nästan 4 miljoner kronor (20 husvagnar x 16 486 kr x 12 månader).

Denna uträkning avser enbart husvagnarna. Övriga tillfälliga boendelösningar i Staffanstorp (akutboenden, vandrarhem, campingstugor och privata fastigheter) genererar mycket högre kostnader, då dessa i genomsnitt kostar 1 000 kr per dygn, alltså 30 000 kr per månad och hushåll. Denna typ av kontrakt har även Trelleborg de senaste åren haft och äntligen lyckats avveckla. Idag är det framför allt lite större bostäder som behövs för de som idag anvisas till kommunen. Ett andrahandskontrakt via Trelleborgshem är det enda alternativet som inte innebär en kostnad för arbetsmarknadsförvaltningen då den enskilde betalar lika mycket i hyra till kommunen som lägenheten kostar. Alternativ som husvagnar, villavagnar, hotell och kollektivboende är alla kostsamma för kommunen.

Bosättning av nyanlända som anvisats till kommunen

Trelleborg har sedan Bosättningslagen trädde i kraft tagit emot 337 personer för bosättning i Trelleborg. 278 av dessa tillhör familjer varav 154 är barn. För de nyanlända som anvisats till Trelleborg har det funnits flera olika boendialternativ beroende på hur familjekonstellationen sett ut. Kollektivboende var inledningsvis

det mest vanliga och sedan kommunen tecknade avtal med Trelleborgshem har familjer erbjudits andrahandskontrakt i Trelleborgshems lägenheter och ensamstående har bott i kollektivboende. För familjer med barn har bedömningen varit att det är av vikt utifrån ett barnperspektiv att barnen inte behöver byta skola och bryta upp med vänner för att flytta runt i olika tillfälliga boendelösningar. Tillfälliga lösningar för barnfamiljer skulle också innebära en flyttkarusell mellan olika skolor och fritidshem som skulle belasta bildningsförvaltningen.

Arbetsmarknadsförvaltningen hyr lägenheter av tekniska serviceförvaltningen som tilldelats kommunen från Trelleborgshem. Dessa hyrs sedan av arbetsmarknadsförvaltningen ut i andra hand till nyanlända som anvisats till kommunen och ska bosättas enligt Bosättningslagen. De som hyr lägenhet i andra hand har ett tidsbegränsat kontrakt och avstår besittningsskyddet. Den modell som Trelleborg arbetar utifrån handlar således inte om att ”dela ut” lägenheter och hus som framförs i motionen.

Etablering av nyanlända

Arbetsmarknadsförvaltningens uppdrag är etablering av trelleborgare på arbetsmarknaden. Förvaltningen ser därför att det enskilt viktigaste i mottagande av nyanlända är en tidig etablering. På detta sätt kan individen bidra till samhället genom skatteintäkter men också som en viktig del i kompetensförsörjningen. Snabb etablering leder också till lägre kostnader för försörjningsstöd.

Till skillnad från många andra kommuner i Sverige erbjuds nyanlända i Trelleborg en planering mot egen försörjning en arbetsdag efter att de anvisats till kommunen. Detta har visat sig ge effekt i hur många som avslutas till egen försörjning 90 dagar efter avslutat etableringsprogram på Arbetsförmedlingen. Genomsnittssiffran i riket var 37 % för 2017 och för 2017 var resultatet i Staffanstorps 33 % och i Trelleborg var resultatet 52 %. För 2018 var Trelleborgs resultat 60 %. Trelleborg har också lägre arbetslöshet bland utrikesfödda än både Skåne och riket. Ett proaktivt och tidigt arbete med etableringsfokus och tydligt arbetsmarknadsperspektiv har stor effekt för etableringstiden. De ekonomiska konsekvenserna av en försenad etablering blir stora för kommunen eftersom de som inte avslutas till egen försörjning inom etableringstiden på två år i många fall behöver söka försörjningsstöd vilket innebär att kostnaderna för försörjningsstöd ökar samtidigt som kommunen tappar en viktig skatteintäkt. Utifrån de resultat som Trelleborgsmodellen genererar bör denna modell vara att föredra framför Staffanstorpsmodellen.